

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.960/2009/3.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2010. február 18. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A rágalmazás vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt bűnügyben a magánvádló által jogi képviselő útján benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva az Egri Városi Bíróság 22.B.308/2008/14. számú ítéletét, valamint a Heves Megyei Bíróság Bf.225/2009/4. számú végzését hatályában fenntartja.

A felülvizsgálat során felmerült 3.750 (háromezer-hétszázötven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I. Az Egri Városi Bíróság a 2009. április 7. napján kihirdetett 22.B.308/2008/14. számú ítéletével a terheltet az ellene 1 rendbeli rágalmazás vétsége (Btk. 179. § (1) bekezdés) miatt emelt vád alól felmentette.

Az ítéleti tényállás lényege szerint a terhelt a helyi lapban cikket jelentetett meg "Tudja-e? avagy a Tanácsnok szelektív látása" címen. A cikk nyolcadik és kilencedik bekezdése szerint: "Ön már csak tudja mi az igazság Tanácsnok Úr, hiszen az 1997-ben dicstelenül szereplő Önkormányzat alkalmazásában Ön volt az

Önkormányzat vagyonkezeléséért felelős ügyintéző (de még azt követően is jó ideig). Ezért biztosan megnyugtató választ tud adni arra, hogyan történt annak idején a telepi gyógyszertár értékesítése? Mennyire volt nyilvános? Kik vettek részt a vásárlásban? Volt-e licit?

Tud-e arról, hogy az Ön vagyonkezelése alatt a szennyvízberuházás kivitelezésének megkezdése előtt, hogy akartak több száz millió forintot szélhámosok zsebébe juttatni és kik voltak ők?"

A magánvádló a cikkben írtakat az őt és családját rágalmozó tényállításnak ítélte, ezért rágalmozás vétsége miatt élt magánindítvánnyal.

A felülvizsgálat tárgyát képező alapügyben eljáró elsőfokú bíróság a magánvádló által kifogásolt, megjelölt szövegrészeket megvizsgálta és megállapította, hogy azok sem tartalmilag, stilisztikai, illetve nyelvtani értelemben, sem jogi értelemben tényállításnak nem tekinthetők. A cikkben kifogásolt bekezdések nem tartalmaznak kijelentéseket, a terhelt az önmaga által felvetett kérdésekre nem ad választ, ám azokban elrejtve sincs tényállítás. Tényállítás hiányában a rágalmozás vétségének elkövetési magatartása nem valósult meg.

A BH. 1998/317. számú jogesetet alapul véve az alapügyben eljáró bíróság kifejtette, hogy a rágalmozásnál a becsület csorbitására alkalmasság kérdésében a társadalomban kialakult általános felfogás, objektív értelmezés alapján kell állást foglalni. Az érintett személy szubjektív, személyes érzékenysége szerinti értékelésnek nincs helye. A cikkben írtak nélkülözik a gyalázkodó, megszégyenítő jelleget. Becsület csorbitására alkalmas kifejezés hiányában pedig a becsületsértés vétsége törvényi tényállása sem valósult meg.

A bíróság következtetése szerint a magánvádló a közéletben szerepet vállalt, magánéletét és a közéletben betöltött pozícióját nem lehet különválasztani. Önkormányzati tanácsnokként vele szemben a véleménynyilvánítás keretei tágabbak, mint más személyeknél (36/1994. (VI.24.) AB határozat).

A másodfokon eljáró Heves Megyei Bíróság a 2009. június 23. napján jogerős Bf.225/2009/4. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta azzal a pontosítással, hogy a terhelt a Be. 6. § (3) bekezdésének a) pontja alapján nem követett el bűncselekményt.

A másodfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban a kérdésben, hogy a magánvádló által sérelmezettek tényállítást, híresztelést vagy olyan tényre

utaló közvetlen kifejezést, amely a becsület csorbítására alkalmas - nem tartalmaznak. Megállapította, hogy a magánvádló korábban F. Közgyűlésének köztisztviselőjeként közszereplőnek minősült. E minőségében a közvélemény alakításában szerepe volt. A magánvádló e feladatát ellátva a személyét ért kritikát nagyobb mértékben köteles eltűrni. Sértő tényállítás hiányában a terhelt felmentését nem bizonyítottaság, hanem bűncselekmény hiányával (Be. 6. § (3) bekezdés a) pontja) indokolta.

II. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a magánvádló jogi képviselője útján - a törvényes határidőn belül - terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, amelyben elsődlegesen a megtámadott határozatok megváltoztatását, a terhelt bűnösségének megállapítását és megbüntetését indítványozta. Az indítvány okfejtése szerint a terhelt felmentésére a rágalmozás vétsége alól a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével (Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja) került sor. Az indítvány szerint a bíróság tévesen állapította meg, hogy a magánvádló közszereplőnek minősül. Ettől függetlenül sem vonható el a közszereplőtől sem a büntetőjogi védelem, miként azt a bíróság által hivatkozott 34/1994. (VI.24.) AB határozat és az EBH 2005.1192. számú jogeset is tartalmazza. A sérelmezett cikkben a terhelt köztisztviselőként végzett munkáját és családját rágalmozta. A terhelt politikai célokat követő állításai a magánvádló lejáratására irányultak egy nyilvánosan terjesztett helyi újságban. Mindemellett sérelmezte a magánvádló azt is, hogy a másodfokú bíróság a becsatolt DVD felvételt bizonyítékként nem értékelte, a fellebbezésében kifejtetteket pedig teljes egészében figyelmen kívül hagyta. Végül a másodfokú bíróság határozatának hatályon kívül helyezésére és új eljárás lefolytatására tett indítványt.

A nyilvános ülésen a magánvádló jogi képviselője a felülvizsgálati indítványt fenntartotta.

A terhelt védője a megtámadott határozatok hatályában fenntartását indítványozta.

III. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványt nem találta alaposnak.

A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslati jellegéből következik, hogy felülvizsgálatnak csak a Be. 416. § (1) bekezdésében meghatározott okokból és a jogerős ítéletben megállapított tényállás alapján van helye. A bizonyítás mikéntje, a bizonyítékok mérlegelése, az ennek eredményeként megállapított tényállás a felülvizsgálati eljárásban nem vitatható (Be. 423. § (1) bekezdés).

Az irányadó tényállás szerint a magánvádló korábban F. Város Tanácsának, majd Önkormányzatának alkalmazásában állt, a terhelt

polgármestersége alatt a GAESZ vezetője volt. E minőségében helyben ismert személyiségként a város közéletében is ismert személy volt. Az ugyancsak közszereplő, korábban polgármester a terhelt a sérelmezett cikkben olyan közérdeklődésre számot tartó kérdéseket tett fel, amelyek a magánvádló korábbi szereplésével függenek össze.

Mindemellett az ügyben eljáró bíróságok helytállóan állapították meg, hogy a cikkben feltett kérdések tényállításnak nem tekinthetők, válaszokat nem tartalmaznak, mindössze arra utalnak, hogy a kérdésekben szereplő eseményekre a magánvádló - hivatalban betöltött szerepe folytán - az ehhez szükséges ismeretek birtokában lehet, azokra választ tud adni.

A Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint azonban a magánvádló e közszereplésének a vád tárgyává tett idézetek tartalma és büntetőjogi megítélése szempontjából jogi jelentősége nem volt.

A Btk. 179. §-ának (1) és (2) bekezdés b) pontjában meghatározott rágalmazás vétségét az követi el, aki valakiről, más/nagy nyilvánosság előtt a becsület csorbítására alkalmas tényt állít vagy híresztel, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ.

A rágalmazás bűncselekményének megvalósulása szempontjából döntő jelentőségű, hogy az állított vagy híresztelt tény a becsület csorbítására alkalmas-e. A becsület csorbítására nem alkalmas tény állítása vagy híresztelése nem valósít meg bűncselekményt. Az újságcikk kifogásolt kérdései közvetetten sem tartalmaznak sértő, gyalázkodó, becsmérő, megalázó tényállítást. Nem vitás természetesen, hogy ilyen tartalmú tényre kérdés formájában is lehet utalni, ám ez esetben a kérdésben konkrét, sértő, az érintettet egyértelműen terhelő ténynek/tényeknek kell megjeleníteniük. A magánvádló által sérelmezett kérdések azonban csupán a magánvádló ismert munkakörével függtek össze és nem tartalmaztak konkrétan olyan terhelő állítást, amely a magánvádló becsületét mindenki számára érthetően érintette volna. Nem sértő önmagában az, ha a cikk írója feltételezi, hogy a magánvádló a városban történt és közérdeklődésre számot tartó tényeket illetően - munkaköréből adódóan is - ismeretekkel bír.

Minderre figyelemmel a terhelt felmentésére a rágalmazás vétsége alól a büntető anyagi jog szabályainak megsértése nélkül került sor.

A Legfelsőbb Bíróság a megtámadott határozatokat a Be. 426. § alapján hatályában fenntartotta.

A Legfelsőbb Bíróság határozata elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése kizárja, felülvizsgálatnak a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja alapján nincs helye. Az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtásának tilalmáról szóló tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2010. február 18.

Dr. Schäfer Annamária s.k. a tanács elnöke, Dr. Csere Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Katona Sándor s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírószági ügyintéző: Kné